

جنگ شناختی و تهاجم فرهنگی؛ نبرد پنهان
دشمن در تحریف حقیقت

در عصر حاضر، مفهوم امنیت ملی فراتر از
مرزهای نظامی و ابزارهای سخت سنتی رفته
است. جهان امروز عرصه‌ای شده است برای
نبردهای پنهان، نبردهایی که با هدف تغییر
درک، باورها و رفتار مردم طراحی می‌شوند.
دشمنان جمهوری اسلامی ایران، به‌ویژه
کشورهای سلطه‌گر و جریان‌های معاند، دیگر
صرفاً با حمله نظامی وارد نمی‌شوند؛ بلکه با
جنگ شناختی، تهاجم فرهنگی و عملیات
روانی و تبلیغاتی تلاش دارند ذهن‌ها را تسخیر
کرده، حقیقت را تحریف کنند و اراده ملی را
تضعیف نمایند. ایران، به دلیل استقلال
سیاسی، نقش‌آفرینی منطقه‌ای و گفتمان
انقلابی خود، همواره یکی از اهداف اصلی این
نبرد پیچیده و گسترده بوده است.
جنگ شناختی، در حقیقت، تلاش سیستماتیک

برای بازتعریف مفاهیم، وارونه‌سازی واقعیت‌ها و ایجاد تردید در باورهای جامعه است. این نبرد، بدون نیاز به حضور فیزیکی در میدان جنگ، با بهره‌گیری از رسانه‌ها، شبکه‌های اجتماعی، تولید شایعه و روایت‌سازی هدفمند، ذهن مخاطب را هدف قرار می‌دهد. دشمن با برجسته‌سازی مشکلات، بزرگ‌نمایی ضعف‌ها و کوچک‌نمایی موفقیت‌ها، تلاش می‌کند احساس ناامیدی و بی‌اعتمادی را در جامعه گسترش دهد.

تهاجم فرهنگی نیز به همین شکل عمل می‌کند. دشمن با تضعیف ارزش‌های دینی، هویت ملی و فرهنگ اصیل جامعه، می‌کوشد انسجام اجتماعی را از درون سست کند. فرهنگ، هویت و باورهای مردم، سرمایه‌ای است که نمی‌توان آن را با زور اشغال کرد؛ بنابراین دشمنان با استفاده از ابزارهای فرهنگی، تلاش می‌کنند این سرمایه را به صورت نرم و

تدریجی تخریب نمایند. شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی، بستر اصلی اجرای این عملیات هستند. سرعت بالای انتشار اخبار، فقدان مرجعیت رسانه‌ای و اثرگذاری روانی پیام‌ها، این فضا را به ابزاری بسیار مؤثر برای دشمن تبدیل کرده است.

عملیات روانی و تبلیغاتی، به‌ویژه در دوران معاصر، از ابزارهای کلیدی دشمن محسوب می‌شود. این عملیات با هدف ایجاد شکاف میان مردم و نظام، القای ناکارآمدی و تغییر اولویت‌های ذهنی جامعه طراحی می‌شوند. دشمن با برجسته‌سازی مشکلات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و مخدوش کردن تحلیل واقعی آن‌ها، تلاش می‌کند اعتماد عمومی را هدف قرار دهد. اگر جامعه نتواند با آگاهی و تحلیل درست این هجمه‌ها را شناسایی کند، امکان تحریف حقیقت و کاهش انسجام ملی افزایش می‌یابد.

در مقابل این تهدید، آگاهی عمومی و سواد رسانه‌ای نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. مردم هوشیار، به‌ویژه نسل جوان، که توان تشخیص اخبار صحیح از شایعه را دارند، اولین سد دفاعی در برابر عملیات روانی دشمن محسوب می‌شوند. ارتقای سواد رسانه‌ای، آموزش تحلیل محتوای شبکه‌های اجتماعی و توانایی نقد پیام‌های تبلیغاتی، ابزارهای مؤثری هستند که می‌توانند مقاومت جامعه را در برابر تهاجم فرهنگی و جنگ شناختی افزایش دهند.

نقش نخبگان، رسانه‌ها و فعالان فرهنگی نیز در این زمینه حیاتی است. روایت حقیقت، ارائه تصویر واقع‌بینانه از مسائل کشور و پاسخ‌گویی به شبهات با زبان مستدل، از جمله اقداماتی است که جامعه را در برابر عملیات روانی دشمن مقاوم می‌سازد. روایت حقیقت، به معنای بازنمایی دقیق واقعیت‌ها و تأکید بر موفقیت‌ها و پیشرفت‌های ملی است، بدون

آنکه ضعف‌ها نادیده گرفته شود. چنین روایتی، سد محکمی در برابر تحریف واقعیت توسط دشمن ایجاد می‌کند. همچنین، تقویت هویت ملی، دینی و انقلابی، یکی از مؤثرترین راهکارها برای مقابله با تهاجم فرهنگی است. جامعه‌ای که به ریشه‌ها، فرهنگ و ارزش‌های خود آگاه باشد، کمتر در معرض تحریف و نفوذ قرار می‌گیرد. دشمن با تلاش برای تضعیف این هویت، به دنبال ایجاد سردرگمی و کاهش انسجام اجتماعی است، اما حضور فعال مردم، مقاومت فرهنگی و هوشیاری رسانه‌ای می‌تواند این توطئه را ناکام گذارد.

نکته مهم دیگر، هم‌افزایی میان اطلاعات، رسانه و مقاومت مردمی است. زمانی که اطلاعات دقیق و به‌موقع با حضور فعال مردم، روایت‌گری صحیح و مدیریت رسانه‌ای همراه شود، دشمن هیچ امکان نفوذی نخواهد داشت.

بسیاری از توطئه‌ها و حملات روانی دشمنان، به واسطه همین تعامل و هماهنگی پیش از رسیدن به مرحله اجرا خنثی شده‌اند. این هم‌افزایی، نه تنها قدرت بازدارندگی ایجاد می‌کند، بلکه اعتماد عمومی و انسجام اجتماعی را نیز تقویت می‌نماید.

در پایان، باید تأکید کرد که جنگ شناختی و تهاجم فرهنگی، خطرناک‌ترین نوع نبرد در عصر حاضر است؛ نبردی که هدف آن خاک نیست، بلکه ذهن و باور ملت‌هاست. مقابله با این تهدید نیازمند آگاهی، سواد رسانه‌ای، روایت حقیقت و تقویت هویت ملی و انقلابی است. مردمی که آگاه، مقاوم و مسئولیت‌پذیر باشند، هرگز اجازه نمی‌دهند عملیات روانی و تبلیغاتی دشمنان اثرگذار باشد. جمهوری اسلامی ایران، با اتکا به هوشیاری و حضور فعال بسیجیان و پایوران خود، نشان داده است که هیچ تهدیدی نمی‌تواند اراده ملت را

شکست دهد و مسیر استقلال، عزت و اقتدار
ملی را متوقف سازد.